

Buletin informativ URBACT

Mai-Iunie 2013

BULETIN INFORMATIV URBACT

Raport Special–Training-ul Național despre Planificarea Acțiunii Participative pentru Grupurile Locale de Sprijin, o mână de ajutor din partea trainerilor URBACT

Interviu cu Iván Tosics – Proiectul RE-BLOCK

Raport Special–Trainingul Național despre Planificarea Acțiunii Participative pentru Grupurile Locale de Sprijin, o mână de ajutor din partea trainerilor URBACT

URBACT a lansat un Training Național de Instruire pentru a ajuta membrii Grupurilor Locale de Sprijin URBACT cu competențe

practice necesare pentru planificarea participativă. Disponibile celor **15 proiecte** create în cel de-al treilea apel de proiecte URBACT, sesiunile – reprezintă o oportunitate de a învăța mai multe despre metodologia Programului URBACT și despre modalitatea în care aceasta poate fi aplicată, pentru a rezolva problemele de dezvoltare urbană. Patru seminarii de training-uri naționale au avut deja loc în luna mai, în Ungaria, Polonia, Cehia, Slovacia și România. Aflați mai multe, în cele ce urmează, despre această nouă inițiativă de consolidare a capacităților URBACT.

Seminariile fac parte dintr-o inițiativă mai amplă de formare URBACT de a-și sprijini beneficiarii și - de a-i ajuta să furnizeze rezultate mai bune pe parcursul anului 2013 și după. Schema Națională de Instruire pentru Grupurile Locale de Sprijin vor completa cadrul [Seminariilor de Instruire pentru Reprezentanții Aleși](#), care a început cu prima sesiune din aprilie a.c., de la Brussels. Două sesiuni suplimentare vor avea loc spre sfârșitul acestui an.

Obiectivele Trainingului Național de Instruire

3

Pentru orașele partenere în cadrul URBACT, un element-cheie – îl reprezintă crearea unui Grup Local de Sprijin, care să reflecte, în mare, comunitatea și care să fie, totodată, capabil de a dezvolta un Plan de Acțiune Locală, menit să le rezolve problemele. Ambele sarcini necesită o varietate de competențe. Dar cum pot fi îmbunătățite aceste competențe, în beneficiul tuturor părților interesate? Aceasta este tema abordată în cadrul trainingului național de instruire pentru coordonatorii și membrii-cheie ai Grupurilor Locale de Sprijin, care a debutat cu seminarul din Ungaria, – de pe 09-10 mai a.c., și care va reuni reprezentanți ai proiectelor din 24 de state membre UE înainte de finalizarea sa în luna decembrie anul acesta.

Seminarul are mai multe obiective, punctul de plecare fiind acela de a oferi o înțelegere mai profundă a metodei URBACT și de a dezvolta o abordare participativă, care să includă toate părțile interesate relevante. Trainingul își propune, de asemenea, să ofere o gamă largă de competențe, care vor ajuta coordonatorii și membrii-cheie ai GLS-urilor să își desfășoare activitățile, în mod eficient, pe întreaga durată a implementării proiectului. Posibilitatea de a face schimb de idei și de a împărtăși experiențele cu ceilalți participanți reprezintă un alt obiectiv al seminarului, ceea ce are ca finalitate dezvoltarea capacității de a coopera cu Autoritățile de Management ale proiectelor lor.

Conținut comun, limbi diferite

Seminarul își propune să ofere două sesiuni de instruire pentru fiecare țară sau grup de țări, fiecare cu durata de două zile. Deși seminariile variază în funcție de limbă, conținutul este același peste tot. Pentru BélaKézy, facilitator de instruire pentru Ungaria, structura cursului a avut un start promițător.

„Aș spune că a fost un seminar de succes, atmosfera de acolo a fost bună, oamenii au fost foarte activi, au lucrat împreună ore în șir”, a spus acesta. „Au fost dornici să înțeleagă această abordare”. La această sesiune au luat parte 15 membri din cadrul a trei proiecte URBACT din Ungaria, reprezentând: **RE-Block** (cartiere defavorizate) din District XVIII, Budapesta; **Piețe URBACT** (regenerare urbană) din Pecs, și **JOBTOWN** (incluziune activă), din Nagykallo. Toate proiectele se aflau într-un stadiu incipient, și , de

asemenea, toate trei proiectele și-au construit propriul GLS URBACT.

Competențe de învățare și schimb de experiență

Prima zi a început cu o expunere a programului URBACT și a metodei de lucru, prezentate de **Iván Tosics**, manager al Polului Tematic URBACT, care a fost responsabil, de asemenea, de trainingul de formare URBACT, precum și de formarea reprezentanților aleși de la Bruxelles. A urmat o sesiune mult mai interactivă, cu privire la rolul și importanța GLS-urilor URBACT, următorul pas fiind marcat de prezentările sub formă de poster ale proiectelor URBACT, susținute de fiecare delegat. „Toți au fost interesați de proiectele celorlalți, chiar dacă problemele și proiectele sunt foarte diferite; și-au dat, însă, reciproc sfaturi bune și idei,” și-a amintit BélaKézy.

Următorul pas-analiza părților interesate – este, în mod evident, un subiect foarte cuprinzător, deoarece implică construirea unei matrice a tuturor părților interesate posibile, care să descrie cele mai importante caracteristici, interese și măsuri. Deși tehnica de analiză a fost expusă clar în cadrul seminarului, nu a fost posibilă finalizarea unei analize detaliate în timpul alocat fiecărui grup al părților interesate. Seminarul de instruire s-a încheiat, a doua zi, cu o prezentare generală a rolului coordonatorului Grupului Local de Sprijin URBACT.

Instrumente pentru rezolvarea problemelor

A doua zi a seminarului de instruire maghiar a combinat, în mod similar, furnizarea informațiilor, dezvoltarea competențelor și experiența practică - începând cu o prezentare a unui proiect de reabilitare, care a circulat începând cu sfârșitul anilor 1980, în districtul Ferencváros din Budapesta. Sesiunea de asistență acordată de **Punctul Național de Diseminare URBACT din Ungaria** a fost urmată de o prezentare a dlui. Ivan Tosic referitoare la două abordări privind dezvoltarea integrată–Dezvoltarea locală plasată în responsabilitatea comunității și Investițiile teritoriale integrate-care urmează să figureze în cadrul proiectelor, pe parcursul perioadei de finanțare 2014-2020.

Cu toate acestea, punctul central al zilei a fost dedicat definirii problemei și analizei, folosind tehnici speciale, cum ar fi arborele problemelor. "Este clar că o definiție comună și o înțelegere comună a problemei de bază sunt esențiale în a avea un

proiect puternic și un Grup Local de Sprijin, care pot ținti spre aceleași obiective", a spus BélaKézy. În cele din urmă, participanții au fost împărțiți în grupuri mici și li s-a cerut să studieze unele dintre provocările de implementare enumerate în prima zi, -cum ar fi implicarea mai mare a reprezentanților aleși- în identificarea unor posibile soluții .

Îmbunătățirea proceselor participative

Colaborarea se află, desigur, în centrul abordării URBACT. Cu toate acestea, nu este întotdeauna o abordare instinctivă a autorității locale, întrucât, din motive istorice, poate fi mai mult o abordare ierarhică. Sprijinul în ceea ce privește introducerea unui alt mod de lucru a reprezentat un obiectiv pentru Piotr Wolkowski, facilitator de instruire pentru Polonia și expert în [My Generation At Work](#) (incluziune activă), proiect implementat în Gdansk. „Eu chiar simt că este foarte important să acoperi cele două domenii principale de rezolvare a problemelor și tehnica participativă”, a spus el, în timp ce pregătește instruirea a 35 de delegați din cadrul a 10 proiecte URBACT diferite. „În Polonia, un sistem de gândire de sus-în-jos este încă destul de prezent și cred că programul URBACT, chiar și într-o mică măsură, contribuie, cu siguranță, la schimbarea mentalităților”.

Viitoarele Seminarului Național de Instruire

- Polonia, 16-17 mai, la Varșovia
 - România, 21-22 mai, la București
 - Italia-Elveția, 23-24 mai, la Roma
 - Danemarca-Finlanda-Norvegia-Suedia, 29-30 mai, la Malmö
 - Estonia-Letonia-Lituania, 5-6 iunie, la Riga
 - Olanda-Belgia, 5-6 iunie, la Haga
 - Grecia-Cipru, 6-7 iunie, la Atena
 - Portugalia, 6-7 iunie, la Lisabona
 - Spania, 6-7 iunie, la Madrid
 - UK-Irlanda, 6-7 iunie, la Londra
-
- Franța-Belgia, 11-12 iunie, la Saint-Denis (Paris)
 - Germania, 27-28 iunie, la Berlin

Informații suplimentare:

- [Raportul special - Lansarea training-urilor de instruire URBACT în dezvoltare durabilă pentru politicieni](#) - website-ul URBACT
- [Training-ul Național URBACT de instruire pe Planificarea Acțiunii Participative](#) - website-ul URBACT

Interviu cu Iván Tosics –Proiectul RE-BLOCK

Iván Tosics este unul dintre directorii Institutului de Cercetare Metropolitan (Metropolitan Research Institute - MRI) din Budapesta. Doctor matematician și sociolog, acesta deține o îndelungată experiență în domeniul sociologiei urbane, dezvoltării strategice, politicii de locuințe și politicii regionale a Uniunii Europene. De la sfârșitul anului 2011, domnia sa este unul dintre cei trei Manageri ai Pilonilor Tematici din cadrul programului URBACT. În acest interviu, realizat de Partenerul Lider al proiectului RE-Block, Tosics își împărtășește opiniile cu privire la proiectul URBACT despre regenerarea cartierelor de locuințe, dar și cu privire la metoda URBACT în acest sens.

Au fost realizate multe studii și cercetări cu privire la reabilitarea locuințelor, iar numărul de proiecte URBACT care tratează acest subiect este, de asemenea, consistent. Care este, atunci, valoarea inovării din cadrul proiectului RE-BLOCK, comparativ cu celelalte? De ce este el diferit, ce face ca acest proiect să fie special?

Câteva dintre proiectele URBACT anterioare tratau problema regenerării clădirilor rezidențiale sub aspect energetic sau problema locuințelor sociale. Proiectul RE-Block este diferit, prin orientarea puternică spre integrarea aspectelor fizice și sociale. Partenerii de proiect au recunoscut că se pot obține rezultate de lungă durată, numai dacă locuitorii din cartierele defavorizate sunt implicați în modernizarea locuințelor. Mai mult decât atât, există

o legătură între nivelul de modernizare fizică și schimbarea structurii sociale a cartierului. Nu este ușor de găsit acel nivel de regenerare fizică, care înseamnă o îmbunătățire substanțială a condițiilor de viață, ceea ce permite majorității locuitorilor inițiali să rămână în cartier.

Am găsit în proiectul RE-Block două noutăți de natură metodologică. Una dintre ele este numirea Ambasadorilor Cunoașterii, legată de cele două teme principale ale proiectului (regenerare fizică vs regenerare socială). Această metodă are ca scop reunirea experților, reprezentanți ai partenerilor de proiect, în jurul unor zone cu probleme bine definite. Acest lucru sună bine, deși trebuie să fim atenți și să evităm separarea celor două teme (ceea ce ar fi împotriva abordării integrate).

Cealaltă noutate metodologică este ideea de a identifica 10 proiecte de spin-off, câte unul pentru fiecare oraș, legate de Planul Local de Acțiune (PLA) și selectate cu ajutorul unui expert tematic. Aceste proiecte vor fi prezentate în cadrul conferinței finale, ca idei concrete pentru finanțare din partea Uniunii Europene. Această idee mi se pare o încercare interesantă de a apropia Planul Local de Acțiune (dezvoltat de jos în sus, sub conducerea Grupului de Sprijin Local) de realitățile finanțării europene din țara respectivă. Implicarea unui expert independent, care nu are nicio legătură cu proiectul, asigură o perspectivă obiectivă pentru ideile PLA. Aici trebuie să fim atenți ca acest expert să facă suficiente eforturi pentru a se familiariza cu programele de finanțare ale UE din țara respectivă și să selecteze ideea de proiect în conformitate cu cadrul dat.

Anterior, ați luat parte la cercetări, proiecte care vizau cartierul de locuințe Havana din Budapesta. O vizită de studiu a avut loc în cadrul întâlnirii de lansare a proiectului; ați observat vreo schimbare? Dacă da, care sunt aceste schimbări? Ce s-a schimbat comparativ cu experiențele dvs. anterioare?

În comparație cu experiențele mele anterioare de acum 10-15 ani, se poate observa că au fost făcute multe eforturi și investiții în privința regenerării structurilor fizice. Am vizitat clădirile mari, care au fost eficientizate energetic și am văzut multe locuri de joacă noi și spații publice frumos renovate.

Cu toate acestea, pentru mine, ca sociolog, schimbările sociale și impactul îmbunătățirilor fizice asupra componenței locuitorilor și asupra calității vieții lor sunt cel puțin la fel de importante. În acest sens, este mult mai dificil să obținem impresii în cele

câteva ore, cât durează o vizită de studiu, fără a avea timp și posibilitatea de a vorbi cu locuitorii.

În orice caz, sper că proiectul RE-Block va ajuta municipalitatea să conecteze mai bine aspectele fizice și sociale ale regenerării cartierelor de locuințe.

Există foarte puține orașe în Ungaria, care participă la apeluri de proiecte lansate de programul URBACT. Nu numai că nu au în vedere prezentarea unei propuneri ca Partener Lider, dar apar foarte rar și ca parteneri. În opinia dumneavoastră, care este motivul pentru activitatea scăzută a orașelor din Ungaria?

În competițiile anterioare ale programului URBACT a existat un interes mai mare în rândul orașelor din Ungaria. Țara avea cel mai mare număr de orașe participante dintre noile state membre UE, îndeplinind și sarcina, nu tocmai ușoară, de a fi Partener Lider. Cu toate acestea, până la cea de-a treia rundă de apeluri URBACT, s-a înregistrat o scădere semnificativă a interesului orașelor maghiare privind participarea.

În opinia mea, acest fenomen se datorează, în principal, problemelor financiare. Diminuarea bugetelor orașelor nu mai permite pre-finanțarea cheltuielilor, chiar dacă, la sfârșitul procesului, aproape toate costurile vor fi rambursate de URBACT. Cele mai multe orașe ar prefera să primească plata în avans din partea Programului, pentru a putea acoperi din punct de vedere financiar perioada de timp între revendicarea și primirea finanțării. Aș spune că este o cerere realistă, care ar trebui să fie luată în considerare în mod serios de către cei care decid regulile programului.

Un beneficiu major al proiectelor URBACT este că acestea evidențiază faptul că structurile tradiționale nu sunt neapărat cele care funcționează bine în cazul unei astfel de sarcini complexe precum regenerarea urbană. Ca o componentă obligatorie a programului, trebuie să fie înființat un așa-numit Grup de Sprijin Local URBACT, iar membrii săi - care sunt, practic, toți actorii locali - ar trebui să fie implicați în fiecare etapă a procesului de planificare. Cum pot fi motivați membrii grupului? Cum li se poate menține/asigura angajamentul pe termen lung?

Motivarea membrilor Grupului de Sprijin Local trebuie să se bazeze pe implicarea lor reală și activă în dezbaterile privind Planul Local de Acțiune. Conform procedurii de planificare obișnuite a guvernelor locale, dezbaterile ar trebui să rămână

"interne", iar informațiile vor fi comunicate doar atunci când s-au luat deja aproape toate deciziile, într-o etapă ulterioară a procesului. Spre deosebire de această "metodă de lucru închisă", Grupul Local de Sprijin oferă o abordare mai largă, mai ales dacă orașul reușește să obțină implicarea celor mai importanți factori decizionali. Acesta este motivul pentru care detaliile cu privire la activitatea Grupului de Sprijin Local, inclusiv cartografierea părților interesate și selecția membrilor ULSG, constituie o parte importantă a metodei URBACT și este, de asemenea, parte a activităților de formare.

Un alt aspect important privind motivarea membrilor ULSG-dar secundar față de implicarea reală în procesul de planificare PLA-ar putea fi facilitarea schimbului de cunoștințe între membrii ULSG din diferite orașe partenere ale proiectului și participarea lor activă la [Universitatea de vară URBACT](#). Dar aceste activități depind și de competențele lingvistice ale membrilor ULSG.

Deși experiențele întrunirilor cu membrii ULSG variază, se întâmplă din ce în ce mai des ca aceștia să continue să se întâlnească chiar și după încheierea proiectului URBACT sau, cel puțin o parte dintre ei, continuă să se întâlnească în mod regulat. Acest lucru depinde, în mare măsură, de municipalitate, de cât este aceasta de deschisă către recepționarea sfaturilor din afară și de cât de eficientă a fost maniera de coordonare a activității grupului.

Din experiența dumneavoastră, care sunt cele mai eficiente metode de transfer de cunoaștere, și care dintre acestea ar trebui să fie utilizate în acest proiect?

Transferul de cunoștințe este un proces dificil, cu multe obstacole. Pe parcursul celor trei ani de proiecte URBACT, există multe oportunități de a învăța exemple, bune și rele practici de la orașele partenere în proiect.

Cred că sunt foarte importante exemplele concrete (de pildă , în timpul vizitelor de studiu), care sunt însoțite de informații detaliate și explicații. Uneori, avem mult mai mult de învățat din eșecuri sau proiecte nereușite, astfel că deschiderea dintre partenerii de proiect este una dintre condițiile premergătoare transferului de cunoștințe. Este de remarcat, totuși, că nu putem transfera cunoștințele dintr-un loc în altul, pur și simplu; acest proces are mereu nevoie de o fază de adaptare. Astfel, rolul Expertului Lider și al oficialilor din administrația publică locală este crucial pentru a înțelege cunoașterea în sine (de exemplu, o bună practică), și pentru a o adapta condițiilor locale.

Citiți mai mult:

- [RE-Block](#) - website URBACT
- [Raportul Tematic URBACT - Împotriva Orașelor Divizate în Europa](#) - PDF

URBACT II

URBACT is a European exchange and learning programme promoting sustainable urban development.

It enables cities to work together to develop solutions to major urban challenges, reaffirming the key role they play in facing increasingly complex societal challenges. It helps them to develop pragmatic solutions that are new and sustainable, and that integrate economic, social and environmental dimensions. It enables cities to share good practices and lessons learned with all professionals involved in urban policy throughout Europe. URBACT is 181 cities, 29 countries, and 5,000 active participants

www.urbact.eu/project

EUROPEAN
PROGRAMME
FOR
SUSTAINABLE
URBAN
DEVELOPMENT

